

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İSTANBUL BAĞCILAR BELEDİYESİ

2023 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2024

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	9
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	10
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	10
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	11
7.	DENETİM BULGULARI.....	12
8.	EKLER.....	44

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu	3
Tablo 2: 2023 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	4
Tablo 3: 2023 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	4
Tablo 4: 2023 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu.....	5
Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2021-2023) Seyri.....	6
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2021-2023) Seyri.....	6
Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler	7

KISALTMALAR

AŞ	Anonim Şirket
KDV	Katma Değer Vergisi
KHK	Kanun Hükmünde Kararname
TL	Türk Lirası

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Gecikme Zamlarının İlgili Olduğu Yılın Mali Tablolarında İzlenmemesi
2. Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılmaması
3. Vadesi Geçen Borçların İlgili Hesapta İzlenmemesi
4. Tahsisli Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

B. Diğer Bulgular

1. Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Kapsamında, Yardımcı İşler Dışında, Memur Kadrosunda Çalıştırılması Gereken Personelin Çalıştırılması
2. Belediye Personelinin Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Uzun Süreli Görevlendirilmesi
3. İşçilere Yıllık 270 Saatin Üzerinde Fazla Çalışma Yapıtırılması
4. İşçilerin Birikmiş Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmasına İlişkin Tedbirlerin Alınmaması
5. Sosyal Denge Tazminatı Sözleşmesine Konusu Dışında Hükümler Konulması
6. Tasarruf Tedbirleri Kapsamında Azaltılması Gereken Kiralık Araç Sayısının Azaltılmaması
7. İmar Programlarının Hazırlanmaması
8. İndirilecek Katma Değer Vergisine Tabi Olan Bazı Mal ve Hizmetlere İlişkin Gerekli Kayıtların Yapılmaması
9. Vergi Borçlarının Zamanında Ödenmemesi
10. Park Alanı Olarak Bütün Vatandaşların Kullanımına Açık Olması Gereken Taşınmazların Otopark İşletmesi Olarak Kullandırılması
11. Kiraya Verilen Duran Varlıkların Kayıtlı Değerlerinin Eksik Muhasebeleştirilmesi ve Kira Gelirlerinin Nazım Hesaplarda İzlenmemesi
12. Bazı Kamu Kurumlarına ve Sivil Toplum Kuruluşlarına Yapılan Geçici Süreli Taşıt Tahsislerinde Mevzuata Aykırılıklar Bulunması

13. Gecekondu Fonu İçin Ayrı Bir Banka Hesabı Açılmaması Dolayısıyla İlgili Tutarların Amacı Dışında Kullanılması
14. Otopark Bedeli Olarak Alınan Tutarların Otopark Yönetmeliğine Aykırı Olarak Kullanılması
15. Bütçe Emaneti Ödemelerinde Mevzuatta Belirtilen Sıraya Uyulmaması
16. Bütçe İçi İşletmeye Sermaye Aktarımlarında Meclis Kararı Alınmaması
17. Mevzuatta Harç Konusu Yapılan Hizmetler İçin Ayrıca Ücret Talep Edilmesi
18. Hakedişlerden Kesilen Asgari Ücret Destek Tutarlarının İlgili Kurumlara Gönderilmemesi
19. Aralarında Doğal Bir Bağlantı Olmayan İşlerin Bir Arada İhale Edilmesi
20. Belediye Şirketine Yapılan Hakediş Ödemelerinde Vergi Borcu Sorgulaması Yapılmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Mahalli İdareler" başlıklı 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Bağcılar Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde genel yönetim kapsamında yer almakta olup, faaliyetlerini 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir. Belediye, büyükşehir belediyesi sınırları içinde kalan bir ilçe belediyesidir ve belediyenin sınırları, bulunduğu ilçenin mülki sınırlarıdır.

Kamu İdaresinin temel mevzuatı olan 5216 ve 5393 sayılı Kanunlarda kurumun görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. Bununla birlikte görev, yetki, imtiyaz ve sorumlulukları diğer ilgili kanun ve yönetmeliklerde de düzenlenmiştir.

5216 sayılı Kanun'un "Büyükşehir ve İlçe Belediyelerinin Görev ve Sorumlulukları" başlıklı 7'nci maddesinde, büyükşehir belediyelerinin ve büyükşehir ilçe belediyelerinin görev ve yetkileri ayrıntılı bir şekilde sayılmıştır. Söz konusu görev ve yetkiler genel olarak 5393 sayılı Kanun'da belirtilen görev ve yetkilerin paylaşımından ibarettir. Büyükşehir kapsamındaki belediyeler arasında hizmetlerin yerine getirilmesi bakımından uyum ve koordinasyonun büyükşehir belediyesi tarafından sağlanması da hüküm altına alınmıştır. Büyükşehir belediyelerinin, kendi sınırları içerisinde yer alan ilçe belediyelerinin imar uygulamalarını denetleme yetkisi bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri hakkında 5393 sayılı Kanun'da yer verilen yetki, imtiyaz ve muafiyetlerin geçerli olduğu da mezkûr Kanun'da belirtilmiştir. Sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracığı, bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un "Belediyenin Yetkileri ve İmtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinde; belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, ulaşım hizmetlerini görmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi yetki ve imtiyazlar sayılmıştır.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Belediye Kanunu'na göre ilçe belediyesinin organları; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanıdır.

Bağcılar Belediyesinin karar organı olan Belediye Meclisi, biri Belediye Başkanı olmak üzere 37 üyeden oluşmaktadır.

Belediye teşkilâtı; norm kadro esaslarına uygun olarak yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri, imar ve şehircilik, iklim değişikliği ve sıfır atık, teftiş kurulu, temizlik işleri, hukuk işleri ve zabıta birimlerinden oluşmaktadır. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, insan kaynakları ve ihtiyaca göre diğer birimler kurulabilmektedir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Belediyelerdeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanı tarafından yapılmakta, birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulmaktadır. 5393 sayılı Belediye Kanunu'na istinaden belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, beldenin nüfus sayısına göre en çok üç belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir.

Belediyenin teşkilat yapısında, doğrudan Başkana bağlı 4 birim belirlenmiştir. Bunlar

İç Denetçiler, Basın ve Yayın Müdürlüğü, Özel Kalem Müdürlüğü, Teftiş Kurulu Müdürlüğü'dür. Başkana bağlı memurlar arasından atanan 5 başkan yardımcısı, meclis üyeleri arasından atanan 2 başkan yardımcısı görev yapmaktadır. Belediyenin 22 hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili başkan yardımcılığına bağlıdır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur, sözleşmeli personel ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Personel Durumu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	743	504
Sözleşmeli Personel	-	4
Kadrolu İşçi	247	23
Geçici İşçi	-	-
Toplam	990	531
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel	-	2371

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Bütçe Türleri ve Kapsamı" başlıklı 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri 27.05.2016 tarih ve 29724 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Bağcılar Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir. Bağcılar Belediyesinin 2023 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 2: 2023 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

E-Kod 1	Giderin Türü	Bütçe ile Verilen Ödenek (TL)	Ek Ödenek (TL)	Eklene n / Düşülen Ödenek (TL)	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Ertesi Yıla Devreden Ödenek (TL)
01	Personel Giderleri	182.775.000,00	0,00	42.452.423,37	225.227.423,37	225.227.423,37	0,00	0,00
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	28.372.000,00	0,00	(4.812.424,00)	23.559.576,00	23.559.576,00	0,00	0,00
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	1.260.573.000,00	359.000.000,00	132.875.686,80	1.752.448.686,80	1.752.448.686,80	0,00	0,00
04	Faiz Giderleri	3.000.000,00	0,00	(2.730.522,18)	269.477,82	269.477,82	0,00	0,00
05	Cari Transferler	168.810.000,00	23.000.000,00	9.108.066,10	200.918.066,10	200.918.066,10	0,00	0,00
06	Sermaye Giderleri	478.970.000,00	129.000.000,00	48.700.058,27	656.670.058,27	656.670.058,27	0,00	0,00
07	Sermaye Transferleri	27.500.000,00	194.000.000,00	39.193.983,20	260.693.983,20	260.693.983,20	0,00	0,00
08	Borç Verme	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
09	Yedek Ödenek	200.000.000,00	70.000.000,00	(264.787.271,56)	5.212.728,44	0,00	5.212.728,44	0,00
Toplam		2.350.000.000,00	775.000.000,00	00,00	3.125.000.000,00	3.119.787.271,56	5.212.728,44	0,00

Bağcılar Belediyesinin 2023 mali yılı bütçesi ile 2.350.000.000,00TL ödenek öngörülmüş olup yıl içinde eklenen 775.000.000,00 TL ödenekle birlikte 2023 yılı ödenek toplamı 3.125.000.000,00 TL olmuştur. Yıl içinde 3.119.787.271,56 TL bütçe gideri yapılmış, 5.212.728,44 TL ödenek iptal edilmiştir.

Tablo 3: 2023 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	1.001.000.000,00	692.176.566,50	5.040,00	692.171.526,50	69,15
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	279.200.000,00	351.417.337,53	159,90	351.417.177,63	125,87

04- Alınan Bağış ve Yardımlar	181.000.000,00	118.949.484,95	0,00	118.949.484,95	65,72
05- Diğer Gelirler	1.214.800.000,00	1.254.888.937,34	1.020,00	1.254.887.917,34	103,30
06- Sermaye Gelirleri	450.000.000,00	334.764.601,03	0,00	334.764.601,03	74,39
08- Alacaklardan Tahsilat	0,00	0,00	0,00	0,00	-
09- Red ve İadeler	-1.000.000,00	-	-	-	-
Toplam	3.125.000.000,00	2.752.196.927,35	6.219,90	2.752.190.707,45	88,04

(*) Bütçe başlangıç gelir tahmini 2.350.000.000,00 TL olup, yıl içinde 775.000.000,00 TL gelir karşılığı ek ödenek alınmış ve bütçe gelir tahmini 3.125.000.000,00 TL'ye çıkarılmıştır.

Buna göre 2023 yılında net bütçe geliri ek ödenek ile birlikte %88,04 seviyesinde gerçekleşmiştir. Vergi Gelirleri (%69,15), Alınan Bağış ve Yardımlar (%65,72) ile Sermaye Gelirleri (%74,39) olarak beklenen oranın altında, Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri (%125,87) ile Diğer Gelirler (%103,30) ise beklenen oranın üstünde gerçekleşmiştir.

Tablo 4: 2023 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe (Başlangıç) Ödeneği (TL) (Ek Bütçe + Ödenek Aktarma dahil edilmiştir.)	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01-Personel Giderleri	225.227.423,37	225.227.423,37	100
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	23.559.576,00	23.559.576,00	100
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	1.752.448.686,80	1.752.448.686,80	100
04-Faiz Gideri	269.477,82	269.477,82	100
05-Cari Transferler	200.918.066,10	200.918.066,10	100
06-Sermaye Giderleri	656.670.058,27	656.670.058,27	100
07-Sermaye Transferleri	260.693.983,20	260.693.983,20	100
08-Borç Verme	0,00	0,00	-
09-Yedek Ödenekler	5.212.728,44	0,00	-
Toplam	3.125.000.000,00	3.119.787.271,56	99,83

Yukarıdaki tabloya göre 2023 yılında bütçe giderleri %99,83 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Belediyenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve 2022 yılının 2021 yılına, 2023 yılının 2022 yılına göre değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2021-2023) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2021 Yılı (TL) (A)	2022 Yılı (TL) (B)	2023 Yılı (TL) (C)	2022-2021 Değişim Oranı (%) [D=(B- A)/A]	2023-2022 Değişim Oranı (%) [E=(C- B)/B]
Vergi Gelirleri	321.293.500,27	427.542.766,89	692.176.566,50	33,07%	61,90%
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	44.966.978,49	129.330.696,68	351.417.337,53	187,61%	171,72%
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	7.234.583,04	29.641.432,69	118.949.484,95	309,72%	301,29%
Diğer Gelirler	330.429.337,95	656.262.143,67	1.254.888.937,34	98,61%	91,22%
Sermaye Gelirleri	92.865.023,54	190.685.196,24	334.764.601,03	105,34%	75,56%
Toplam	796.789.423,29	1.433.462.236,17	2.752.196.927,35	79,90%	92,00%
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	-27.857,54	-30.480,50	-6.219,90	9,42%	-79,59%
Net Toplam	796.761.565,75	1.433.431.755,67	2.752.190.707,45	79,91%	92,00%

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2023 yılında gelirler bir önceki yıla göre 1.318.758.951,78 TL'lik (%92,00) artış göstermiştir. Bu çerçevede; Vergi Gelirlerinde 264.633.799,61 TL (%61,90), Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinde 222.086.640,85 TL (%171,72), Diğer Gelirlerde 598.626.793,67 TL (%91,22) ve Sermaye Gelirlerinde de 144.079.404,79 TL (%75,56) tutarındaki artışlar toplam artış üzerinde belirleyici olmuştur.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2021-2023) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2021 Yılı (TL) (A)	2022 Yılı (TL) (B)	2023 Yılı (TL) (C)	2022-2021 Değişim Oranı (%) [D=(B- A)/A]	2023-2022 Değişim Oranı (%) [E=(C- B)/B]
Personel Giderleri	62.457.329,34	115.633.225,89	225.227.423,37	85,14%	94,78%
SGK Devlet Prim Giderleri	8.456.106,18	14.392.996,00	23.559.576,00	70,21%	63,69%
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	352.480.284,45	830.358.825,96	1.752.448.686,80	135,58%	111,05%
Faiz Giderleri	4.270.324,60	2.801.438,43	269.477,82	-34,40%	-90,38%

Cari Transferler	27.926.527,33	77.321.499,92	200.918.066,10	176,87%	159,85%
Sermaye Giderleri	149.243.656,97	267.521.723,17	656.670.058,27	79,25%	145,46%
Sermaye Transferleri	32.191.639,22	82.707.271,88	260.693.983,20	156,92%	215,20%
Toplam	637.025.868,09	1.390.736.981,25	3.119.787.271,56	118,32%	124,33%

Yukarıdaki tabloya göre belediyenin bütçe giderleri toplamı 2023 yılında 2022 yılına göre 1.729.141.290,31TL (%124,33) artmıştır. Gider kalemleri incelendiğinde; 2023 yılında Personel Giderlerinin 109.594.197,48 TL (%94,78), Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Prim Giderlerinin 9.166.580,00TL (%63,69), Mal ve Hizmet Alım Giderlerinin 931.256.440,84 TL (%111,05), Cari Transferlerin 123.596.566,18 TL (%159,85), Sermaye Giderlerinin 389.148.335,10TL (%145,46) ve Sermaye Transferlerinin de 177.986.711,32 TL (%215,20) arttığı görülmektedir. Faiz Giderleri ise 2.531.990,61 TL (%-90,38) düşmüştür.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Belediyenin faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2023 yılı Faaliyet Gideri 2.952.813.513,64.- TL, Faaliyet Geliri 2.616.559.349,78 TL olup Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu ise 336.254.163,86 TL olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
1	Başak İnşaat Taah. Tur. San. ve Tic. AŞ	8.125.000,00	8.125.000,00	100
2	Başak Kentsel Dönüşüm Projeleri Geliştirme AŞ	12.487.500,00	12.487.500,00	100

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Bağcılar Belediyesinin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, 23.12.2014 tarih ve 29214 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin “Çerçeve Hesap Planının Genel Yapısı” başlıklı 46’ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibariyle belirlenmiş çerçeve hesap

planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Mali Tabloların Hazırlanması" başlıklı 484 ve "Mizan Cetveli ve Düzenlenecek Temel Mali Tablolar ile Diğer Mali Tablolar" başlıklı 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

- a) Mizan cetveli
- b) Temel mali tablolar
  - 1) Bilanço
  - 2) Faaliyet sonuçları tablosu
  - 3) Nakit akış tablosu
- c) Diğer mali tablolar
  - 1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu
  - 2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
  - 3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
  - 4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
  - 5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
  - 6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu
  - 7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
  - 8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu
  - 9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu

---

10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu

Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın "Verilecek Defter, Mali Tablo, Belge ve Bilgilerin Çeşitleri" başlıklı 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın "Diğer Belgelerin Verilme Yeri, Süresi ve Usulleri" başlıklı 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterlidir. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile

---

disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur. Hassas görevlere ilişkin prosedürler belirlenmiştir.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan, zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur. İdare performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır. İdare iç kontrole yönelik hiçbir risk belirlememiş, risk eylem planı oluşturmamıştır. Risklerin değerlendirilmesine yönelik İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında konuya ilişkin eylemler belirlendiği görülmüştür.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmış ve personele duyurulmuştur. İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır. İdarede yapılan görevlendirmelerde bunlar farklı kişiler arasında dağıtılarak “Görevler Ayrılığı” ilkesine uyulmuştur. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri belirlenmemiştir. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’a uygun olarak kurulmuştur. Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi mevcuttur.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği’ne uygundur.

İzleme Standartları

İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi değerlendirilmemektedir. Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmuş olup 5 iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadrolardan 2’si doludur. İç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim ve raporlama çalışmaları henüz tamamlanmamıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İstanbul Bağcılar Belediyesi 2023 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve

tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Gecikme Zamlarının İlgili Olduğu Yılın Mali Tablolarında İzlenmemesi

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde tatbik olunan ve henüz tahsilatı gerçekleşmemiş gecikme zamlarının ilgili olduğu yılın mali tablolarında izlenmediği tespit edilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 5'inci maddesinde; “Dönemsellik” kavramı, kamu idarelerinin faaliyetlerinin, belirli dönemlerde raporlanacağı ve her dönemin faaliyet sonuçlarının diğer dönemlerden bağımsız olarak saptanacağı şeklinde ifade edilmiştir. Yönetmelik'in 16'ncı maddesinde ise, kamu hesaplarının mali yıl esasına göre tutulacağı, kamu gelir ve giderlerinin tahakkuk ettirildikleri mali yılın hesaplarında gösterileceği belirtilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 88'inci maddesinde ise 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabında kayıtlı alacaklar için tahakkuk ettirilen faiz tutarlarının bu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedileceği ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede, İdare alacaklarına ilişkin olarak, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde, alacak takip yazılımı aracılığı ile mükellef bazında günlük gecikme zammı hesaplandığı, hesaplanan tutarlar faizin hangi mali yıla ilişkin olduğu dikkate alınmaksızın, ödemenin yapıldığı mali yıl içerisinde tahakkuk ettirildiği anlaşılmıştır. Gecikme zamlarının ilgili olduğu dönemlerde tahakkuk kayıtlarının

yapılmaması “Faaliyet Alacakları” hesap grubunun 2023 yılı dönem sonu itibarıyla olması gerekenden 132.764.336,89 TL daha düşük görünmesine neden olmuştur.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, İdare tarafından, her dönemin faaliyet sonuçlarının diğer dönemlerden bağımsız olarak saptanabilmesi için, gelirlerin ilgili olduğu mali yıl içerisinde tahakkuk ettirilmesi ve mali tablolarda izlenmesi kesin hesap tablolarında değişikliğe sebep olacağından teknik olarak mümkün olmadığı ifade edilmiştir.

Ancak, Bulgu konusu gelirlerin ilgili olduğu dönemde tahakkuk ettirilmesinin sağlanması olmasına karşın İdare, bunun yapılması durumunda gelirlerin ilgili olduğu yıl içerisinde tahakkuk ettirilemeyeceği ifadesinde bulunmuştur. Ayrıca yine Bulgu konusu tahakkuk esasına ilişkin olmasına karşın, İdarenin bu işlemlerin kesin hesap tablolarında değişikliğe neden olacağı ifadesinden; gelirlerin tahakkuk esasına, bütçe gelirlerinin ise nakit esasına göre kaydedileceği ayrımının İdarece dikkate alınmadığı anlaşılmaktadır.

Sonuç olarak, her dönemin faaliyet sonuçlarının diğer dönemlerden bağımsız olarak saptanabilmesi için, gelirlerin ilgili olduğu mali yıl içerisinde tahakkuk ettirilmesi ve mali tablolarda izlenmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılmaması

Belediyede çalışan işçiler için, muhasebenin temel kavramlarından olan ihtiyatlılık ve dönemsellik kavramı gereği ayrılması gereken kıdem tazminatı karşılıklarının düzenli olarak ayrılmadığı, ilgili hesaplardaki tutarların eksik olduğu görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 472-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına ilişkin “Hesabın niteliği” başlıklı 330'uncu maddesinde, mevzuat hükümlerine göre ayrılacak uzun vadeli kıdem tazminatı karşılıklarının bu hesaba kaydedileceği; “Hesabın işleyişi” başlıklı 331'inci maddesinde ise, hesaplanan kıdem tazminatı karşılıklarının 472-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak, 630-Giderler Hesabına borç kaydedileceği ve vadeleri bir yılın altına düşen kıdem tazminatı karşılıklarının ise 472-Kıdem Tazminatı Hesabına borç, 372-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği ifade edilmiştir.

Anılan Yönetmelik'in 372-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına ilişkin “Hesabın niteliği” başlıklı 281'inci maddesinde de, bu hesabın mevzuat hükümlerine göre ayrılan ve faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatı karşılıklarının izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Yapılan incelemede; 2023 yılı sonu itibarıyla, İdare bünyesinde istihdam edilen yirmi üç kadrolu işçiye ait kıdem tazminatı karşılığının ayrılmadığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, İdare tarafından, 696 sayılı KHK ile İdare Şirketine geçişi yapılan taşeron işçilerin hizmet sürelerinin tespitinin ardından gerekli düzeltme kayıtlarının yapılacağı, söz konusu personelin çoğunlukla kıdem tazminatına hak kazanmayacak şekilde iş akdini sonlandırdığı, bu nedenle kıdem tazminatını hak edecek şekilde iş akdi sonlanabilecek personelin tespit edilerek muhasebe kayıtlarının yapılmasının mali tabloların daha gerçekçi olmasını sağlayabileceği, aksi takdirde mali tabloların “tam açıklama” kavramına uygun düzenlenmemiş olacağı ifade edilmiştir.

Ancak Bulgu konusu Belediye Şirketi işçilerine yönelik olmayıp, İdare kadrolu işçilerine ilişkindir.

Sonuç olarak, mevzuat hükümlerine göre, kıdem tazminatı karşılıklarının her yıl sonunda ayrılıp ödenecek vadelerine göre 372-Kıdem Tazminatları Karşılığı Hesabında ya da 472-Kıdem Tazminatları Karşılığı Hesabında muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Vadesi Geçen Borçların İlgili Hesapta İzlenmemesi

İdarenin vadesi geçmiş borçlarını, Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabında izlemediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 278 ve 279'uncu maddesinde; kanuni süresi içerisinde ödenmeyen vergi ve diğer yükümlülükler ile ertelenen veya taksitlendirilen vergi ve diğer yükümlülüklerin erteleme veya taksitlendirme vadesinin bir yılı aşmayan kısımlarının 368-Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabında izleneceği; vadesi geçmiş ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve diğer yükümlülüklerin bu hesaba alacak, ilgisine göre 360-Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı, 361-Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara borç kaydedileceği ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede, İdarenin 2023 yılı sonu itibarıyla vadesi geçmiş 15.672.556,69 TL vergi borcu bulunduğu; bu tutarın 368 No.lu hesap yerine 360 No.lu Hesapta izlenmeye devam edildiği görülmüştür.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, İdare tarafından, 2024 yılı içerisinde gerekli düzeltme kayıtlarının yapıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, Bulgu konusu hususa yönelik düzeltme kaydı 2024 yılında yapıldığından, 2023 yılı mali tablolarında 368-Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı 15.672.556,69 TL tutarında eksik yer almıştır.

BULGU 4: Tahsisli Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

a) İdareye Tahsis Edilen Taşınmazların Tahsis İşlemlerine İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması

İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından İdareye taşınmaz tahsis edildiği ancak, İdarece tahsis alınan taşınmazlara ilişkin muhasebe kayıtlarının yapılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 25-Maddi duran varlıklar hesap grubunda "Hesap grubuna ilişkin işlemler" başlıklı 187'nci maddesinde; tahsis edilen taşınmazlardan, Hazineye ait olanların milli emlak birimlerince, diğer kamu idarelerine ait olanların ise yetkili birimlerce muhasebe birimlerine bildirilerek gerekli kayıtların yapılacağı; kamu idaresinin mülkiyetinde olan taşınmazların, bunlardan diğer kamu idarelerine tahsis edilenlerin ve kamu idarelerince tahsisli olarak kullanılanların yardımcı hesaplar itibarıyla izleneceği; taşınmazların tahsisinin kaldırılmasına karar verilmesi halinde taşınmazı tahsis eden idare ile taşınmazın tahsis edildiği idarenin muhasebe hizmetlerini yürüten muhasebe birimleri tarafından tahsise ilişkin muhasebe kayıtlarının kapatılacağı ifade edilmiştir.

Anılan Yönetmelik'in 252-Binalar Hesabına ilişkin "Hesabın işleyişi" başlıklı 193'üncü maddesine göre; tahsis alınan binalar tahsis edilen kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden bu hesaba borç, 500-Net Değer Hesabına alacak kaydedileceği belirtilmiştir. Ayrıca, varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarı da 500-Net Değer Hesabına borç, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak kaydedilmek suretiyle muhasebeleştirileceği hüküm altına alınmıştır.

Aynı Yönetmelik'te, 251-Yeraltı ve Yer Üstü Düzenleri Hesabı için de benzer düzenlemeler bulunmaktadır.

Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında da tahsisli kullanılan taşınmazların muhasebeleştirilmesi amacıyla, 250- Arazi ve Arsalar Hesabı, 251- Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ve 252- Binalar Hesabının yardımcı hesap kodu olarak "03- Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar", 500- Net Değer Hesabının yardımcı hesap kodu olarak "12- Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar" alt hesap detayları açılmıştır.

Yapılan incelemede; İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından, İdareye tahsis edilen, gençlik merkezi ve park olarak kullanılan iki adet taşınmaz için yukarıda açıklanan muhasebe kayıtlarının yapılmadığı, tahsise ilişkin yazılarda taşınmazın kayıtlı değerinin yer almadığı, İdarenin yönetiminde ve kullanımında olan bu taşınmazlar için rayiç değer tespiti yapılmadığı ve söz konusu kayıt ve değer tespiti işlemlerinin yapılmaması nedeniyle tahsisli taşınmazların bilgisinin mali tablolarda yer almadığı görülmüştür.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, İdare tarafından, 2024 yılı içerisinde gerekli düzeltme kayıtlarının yapıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, Belediye'ye tahsis edilen taşınmazların tahsis işlemlerine ilişkin muhasebe kayıtlarının gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

b) İdare Tarafından Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Tahsis Edilen Taşınmazlara İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması

İdare tarafından muhtelif kamu kurum ve kuruluşlarına arsa ve bina tahsis edildiği ancak bu tahsis işleminin muhasebeleştirilmediği görülmüştür.

Mahalli idareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 25-Maddi Duran Varlıklar Hesap Grubunda "Hesap grubuna ilişkin işlemler" başlıklı 187'nci maddesinde; tahsis edilen taşınmazlardan, Hazineye ait olanların milli emlak birimlerince, diğer kamu idarelerine ait olanların ise yetkili birimlerce muhasebe birimlerine bildirilerek gerekli kayıtların yapılacağı; kamu idaresinin mülkiyetinde olan taşınmazların, bunlardan diğer kamu idarelerine tahsis edilenlerin ve kamu idarelerince tahsisli olarak kullanılanların yardımcı hesaplar itibarıyla izleneceği; taşınmazların tahsisinin kaldırılmasına karar verilmesi halinde taşınmazı tahsis eden idare ile taşınmazın tahsis edildiği idarenin muhasebe hizmetlerini yürüten muhasebe birimleri tarafından tahsise ilişkin muhasebe kayıtlarının kapatılacağı ifade edilmiştir.

Anılan Yönetmelik'in 250- Arazi ve Arsalar Hesabının işleyişine ilişkin 189'uncu maddesine göre; tahsise konu edilen arazi ve arsalar tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden 250- Arazi ve Arsalar Hesabına alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Aynı Yönetmelik'te yer alan 252- Binalar Hesabının işleyişine ilişkin benzer düzenlemeler bulunmaktadır.

Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında da tahsisli taşınmazların muhasebeleştirilmesi amacıyla, 250- Arazi ve Arsalar Hesabı, 251- Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ve 252- Binalar Hesabının yardımcı hesap kodu olarak "02- Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği Taşınmazlar"; 500- Net Değer Hesabının yardımcı hesap kodu olarak "11- Tahsis Edilen Taşınmazlar" ve "13- Tahsis Edilen Taşınmazlara Ayrılan Amortismanlar" alt hesap kodu yer almaktadır.

Yapılan incelemede, arsa niteliğindeki üç adet taşınmazın Millî Eğitim Bakanlığına, İstanbul İl Müftülüğüne ve İstanbul İl Sağlık Müdürlüğüne ve bina niteliğindeki bir adet taşınmazın Bağcılar Kaymakamlığına tahsis edildiği, ancak bu tahsislere binaen yukarıda açıklanan muhasebe kayıtlarının yapılmadığı ve tahsis işlemlerine ilişkin gerek meclis kararlarında gerekse ilgili yazılarda taşınmazların muhasebedeki kayıtlı değerlerinin yer almadığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, İdare tarafından, 2024 yılı içerisinde gerekli düzeltme kayıtlarının yapıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, İdare tarafından kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edilen taşınmazlara ilişkin muhasebe kayıtlarının gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Kapsamında, Yardımcı İşler Dışında, Memur Kadrosunda Çalıştırılması Gereken Personelin Çalıştırılması

İdarenin, ortağı olduğu Şirketten gerçekleştirdiği personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımında, bu kapsamda çalıştırılmayacak personeli istihdam ettiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 62'nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan, "İdarelerce kanun, tüzük ve yönetmeliklere göre istihdam edilen personelin yeterli nitelik veya sayıda olmaması hâlinde personel çalıştırılmasına dayalı yardımcı işlere ilişkin hizmetler için ihaleye çıkılabilir." hükmü, 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin (KHK) 83'üncü maddesi ile değiştirilmiş; buna göre belediyeler dahil maddede belirtilen idarelerin

---

personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı veya niteliği itibarıyla bu sonucu doğuracak şekilde alım yapamayacakları düzenlemesi yapılmıştır.

Diğer taraftan 375 sayılı KHK'ya yine 696 sayılı KHK ile eklenen Ek 20'nci madde ile; İl özel idareleri, belediyeler ile bağlı kuruluşlarının ve bunların üyesi olduğu mahalli idare birliklerinin, personel çalıştırılmasına dayalı hizmetleri 4734 sayılı KHK'nın 22'nci maddesindeki limit ve şartlar ile 62'nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendindeki sınırlamalara tabi olmaksızın doğrudan hizmet alımı suretiyle birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlası bu idarelere ait ve halen bu kapsamda hizmet alımı yaptığı mevcut şirketlerinden birine, bu nitelikte herhangi bir şirketi bulunmuyorsa münhasıran bu amaçla kuracakları bir şirkete gördürebileceği belirtilmiştir.

Düzenlemeler birlikte değerlendirildiğinde, belediyeler dahil kamu idarelerine, yardımcı işlere ilişkin personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı yapma konusunda yasak getirilmiş olmakla birlikte, belediyelerin bu kapsamdaki alımlarını ancak kendi şirketlerinden sağlayabilecekleri anlaşılmaktadır.

Ancak, belediyelerin kendi şirketlerinden bu kapsamda yapacakları alımlar personel çalıştırılmasına dayalı hizmet olduğundan, şirketlerden istihdam edilecek personel de yardımcı hizmetlere ilişkin işlerde çalıştırılabilecek; sözleşmeli personel ya da memur personel eliyle gördürülmesi gereken hizmetler bu kapsamda sağlanamayacaktır.

Aksi durum, personel kanunları ile belirlenen istihdam usullerinin, kanuna aykırı olarak şirket personeli istihdamı ile sürdürülmesi anlamına gelecektir.

Yapılan denetimlerde, büro memuru, büro personeli, danışma memuru, bilgisayar eğiticisi, kameraman, koordinatör yardımcısı, iç mimar, elektrik teknikeri, inşaat mühendisi gibi kadrolu memur ya da sözleşmeli personel istihdam edilmesi gereken görevlerde, Belediyenin Şirketi aracılığı ile doğrudan şirket personeli istihdam edildiği ve bu usulün personel istihdam yöntemi haline getirildiği görülmüştür.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, İdare tarafından, Şirket personeli olarak istihdam edilen bahse konu unvanlardaki personelin, memur eliyle yürütülmekte olan işlerde destek personeli olarak görev ifa ettiği, memur personelin yürütmekte olduğu iş ve işlemlerde yardımcı olduğu ve imza yetkilerinin bulunmadığı ifade edilmiştir.

Ancak bahsi geçen unvanlarda çalıştırılan personel, mühendislik ve büro görevlisi gibi

---

teknik ve genel idare hizmetlerinde istihdam edilmektedir.

Sonuç olarak İdarenin, personel çalıştırılmasına dayalı hizmet kapsamında yardımcı işlerde personel temin etmesi, memur ya da sözleşmeli personel aracılığı ile gördürülebilecek işlerde personel istihdamını, sınav ya da mevzuatta getirilen diğer kriterleri dikkate alarak ve fırsat eşitliğini sağlayarak gerçekleştirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Belediye Personelinin Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Uzun Süreli Görevlendirilmesi

İdarede memur, işçi ve sözleşmeli olarak istihdam edilen personelden bazılarının diğer kamu kurum ve kuruluşlarında uzun süreli görevlendirildiği görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 75'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belediyelerin, mahallî idareler ile merkezî idareye ait aslî görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla gerekli aynî ihtiyaçları karşılayabileceği, geçici olarak araç ve personel temin edebileceği hüküm altına alınmıştır. İdarenin işçi ve sözleşmeli olarak istihdam ettiği personelinin, diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görevlendirilmesine cevaz veren kanun hükmünden anlaşılacağı üzere, söz konusu görevlendirmelerin geçici süreli olması esastır.

Diğer yandan, memur personelin kurumlar arası geçici görevlendirmesine ilişkin hususlar 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun ek 8'inci maddesinde düzenlenmiştir. Söz konusu maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde geçici süreli görevlendirme süresinin bir yılda altı ayı geçemeyeceği belirtilmiştir. Aynı maddenin ikinci fıkrasında ise birinci fıkrada belirtilen hâller dışında memurların, kamu yararı ve hizmet gerekleri sebebiyle ihtiyaç duyulması hâlinde kurumlarınca, diğer kamu kurum ve kuruluşlarında altı aya kadar geçici süreli olarak görevlendirilebileceği belirtilmiştir.

Yapılan incelemede; İdare tarafından 3 memur personelin sırasıyla 2014, 2015 ve 2017 yıllarından itibaren, 1 işçi personelin ise yine 2014 yılından itibaren diğer kurumlarda geçici olarak görevlendirildiği tespit edilmiştir.

Geçici olarak diğer kurumlarda görevlendirilen personelin mali ve özlük hakları İdare bütçesinden karşılanmaktadır. Personelin 7 ve 10 yıl gibi uzun süre zarfında asli görevleri ile bağları tamamen kesilmiş, mali haklar ve kadro bağı dışında İdareyle ilişkileri kalmamıştır.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, İdare tarafından, İstanbul İl Özel İdaresi'nin tüzel kişiliğinin kaldırılması nedeniyle, İstanbul Valiliği tarafından yürütülmekte olan işlerin

aksatılmadan yürütülmesi amacıyla kurulan; İstanbul Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı'na 1 memur ve 1 işçi personel görevlendirildiği, bu görevlendirmelerin uzun süreli olduğu, bunun dışında kalan görevlendirmelerin Kurumlar Arası Geçici Görevlendirme Yönetmeliğine uygun olduğu ifade edilmiştir.

Ancak, başka bir Kamu İdaresinin işlemlerinin aksamaması amacıyla mevzuatta ön görülen süreden uzun olacak şekilde İdare personelinin geçici görevlendirilmesi mümkün bulunmamaktadır. Bu durum geçici görevlendirmenin düzenlenme amacı ile örtüşmeyeceğinden, işlemleri aksayacak kamu idarelerinin uzun vadede personel temini yoluna gitmesi, ya da geçici görevlendirilen personelin kurumlar arası nakil yoluyla ilgili idareye nakledilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan İdare, iki personel dışındaki geçici görevlendirmelerin Kurumlar Arası Geçici Görevlendirme Yönetmeliğine uygun olduğunu ifade etse de, belediyeler anılan Yönetmelik kapsamında yer almamaktadır.

Sonuç olarak, süreklilik arz eden görevlendirmeler, mevzuatın amacına aykırılık teşkil ettiği gibi İdarenin personel giderleri açısından da olumsuz etki yaratmaktadır.

BULGU 3: İşçilere Yıllık 270 Saatin Üzerinde Fazla Çalışma Yaptırılması

İdarede istihdam edilen işçilerin bazılarında, 4857 sayılı İş Kanunu'nda azami süre olarak belirtilen yıllık 270 saati aşan sürelerde fazla çalışma yaptırıldığı görülmüştür.

4857 sayılı İş Kanunu'nun "Fazla çalışma ücreti" başlıklı 41'inci maddesinin sekizinci fıkrasında; fazla çalışma süreleri toplamının bir yılda 270 saatten fazla olamayacağı belirtilmiştir. Aynı Kanun'un "Çalışma süresi" başlıklı 63'üncü maddesinin son fıkrasında; çalışma sürelerine ilişkin uygulama şekillerinin, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle düzenleneceği ifade edilmiştir.

İş Kanunu'na İlişkin Fazla Çalışma ve Fazla Sürelerle Çalışma Yönetmeliği'nin "Fazla çalışmada sınır" başlıklı 5'inci maddesinde; fazla çalışma sürelerinin toplamının bir yılda 270 saatten fazla olamayacağı, bu süre sınırının, işyerlerine veya yürütülen işlere değil, işçilerin şahıslarına ilişkin olduğu belirtilmiştir.

Yine 4857 sayılı İş Kanunu'nun "İşin düzenlenmesine ilişkin hükümlere aykırılık" başlıklı 104'üncü maddesinde; personelinin Kanun'un 63'üncü maddesinde ve Yönetmelikte

belirlenen çalışma sürelerine aykırı olarak çalıştıran işveren veya işveren vekillerine idari para cezası uygulanacağı ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede, İdarede kadrolu olarak istihdam edilen 1 personel ile üst işveren olarak istihdam edilen 107 personele ilişkin fazla çalışma süresinin 4857 sayılı Kanun'da belirlenen üst limiti aştığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, İdare tarafından, fiili olarak hafta sonu ve genel tatil günlerinde yapılan mesailerin sehven saat mesaisi olarak değerlendirildiği, gerekli düzeltmelerin 4857 sayılı Kanun'da belirtilen üst limitler dikkate alınarak gerçekleştirileceği ifade edilmiştir.

Ancak hafta sonu ve genel tatil günlerinde yapılan fazla çalışma süreleri de Kanun'da belirtilen üst limite dahildir.

Sonuç olarak, istihdam edilen işçilerin fazla çalışma süresinin bir yılda 270 saatten fazla olmaması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 4: İşçilerin Birikmiş Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmasına İlişkin Tedbirlerin Alınmaması

İdare bünyesinde çalışan işçilerin kullanılmamış yıllık izin haklarının bulunduğu, mevzuata uygun olmayan bu durumun ayrıca İdare açısında mali risk oluşturduğu görülmüştür.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 53'üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği, 56'ncı maddesinde yıllık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu, 59'uncu maddesinde iş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği, 60'ıncı maddesinde yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, işçinin yıllık izninin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ve işverence tutulması zorunlu kayıtların şekli Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle gösterileceği belirtilmiştir.

Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'nde de Kanun'a paralel bir şekilde yıllık izinlerin kullanımını ile ilgili düzenlemeler yapılmıştır.

Ayrıca, 4857 sayılı Kanun'un "Yıllık ücretli izin hükümlerine aykırılık" başlıklı 103'üncü maddesinde 59'uncu madde gereğince hak edilmiş izni kullanmadan iş akdinin sona ermesi halinde bu izne ait ücreti ödemeyen veya 60'ıncı maddede belirtilen Yönetmelik'in esas ve usullerine aykırı olarak izni kullandırmayan veya eksik kullandıran işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için 1.683,00 TL (2023 yılı için güncellenmiş tutar) idari para cezası verileceği hükme bağlanmıştır.

Ayrıca 30.06.2021 tarih ve 31527 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan 2021/14 sayılı ve Tasarruf Tedbirleri konulu Cumhurbaşkanlığı Genelgesi'nde; 4857 sayılı Kanun kapsamında çalışan işçilerin yıl içinde kazandıkları yıllık ücretli izin sürelerinin ilgili yıl içerisinde, önceki yıllarda hak kazanıp kullanmadıkları yıllık izin sürelerinin de yürütülen hizmetlerde aksamaya sebep olmayacak şekilde azami üç yıl içerisinde kullandırılması gerektiği belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden, işçilerin yıllık izin haklarından feragat edemeyecekleri, işçilerin emekli olduklarında veya herhangi bir şekilde iş akitleri sona erdiğinde kullanılmamış izinlerinin bulunması durumunda, bu izin haklarının ücrete dönüşeceği anlaşılmaktadır. İşçilerin izin haklarının yıllar itibarıyla kullandırılmayıp, birikmesine sebep olunması mevzuata uygun olmayacağı gibi, hem İdarenin ileride ödemesi gereken birikmiş mali yük altına girmesine neden olacak hem de idari para cezasına sebep olabilecektir.

Yapılan incelemede İdarede görev alan kadrolu 23 işçiden 3'ünün 100 günden fazla, 8'inin 60 ile 100 gün arasında kullanmadığı izinlerinin olduğu görülmüştür.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, İdare tarafından, Bulgu konusu personelin izinlerinin 4857 sayılı Kanun'un 56'ncı maddesi doğrultusunda iş programına göre belirli program dahilinde kullandırıldığı, ayrıca kalan izinlerin emeklilik talebi sonrası kullandırılarak ilişkinin kesildiği, izin ücreti ödenmediği ifade edilmiştir.

Ancak yukarıda belirtildiği üzere personelin mevzuata aykırı olarak kullanmadığı izinlerinin mevcut olduğu görülmüştür.

İşçilerin izin haklarının yıllar itibarıyla kullandırılmayıp, birikmesine sebep olunması mevzuata uygun olmayacağı gibi, hem İdarenin ileride ödemesi gereken birikmiş mali yük altına girmesine neden olacak hem de idari para cezasına sebep olabilecektir.

BULGU 5: Sosyal Denge Tazminatı Sözleşmesine Konusu Dışında Hükümler Konulması

İdare ile en çok üyeye sahip sendika arasında akdedilen sosyal denge sözleşmesinde, sosyal denge tazminatı dışında, mevzuatında yer almayan muhtelif düzenlemeler yapıldığı görülmüştür.

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun 32'nci maddesine göre; 27.6.1989 tarihli ve 375 sayılı KHK'nin Ek 15'inci maddesi hükümleri çerçevesinde sosyal denge tazminatının ödenmesine belediyelerde belediye başkanının teklifi üzerine belediye meclisince, il özel idaresinde valinin teklifi üzerine il genel meclisince karar verilmesi halinde, sözleşme döneminde verilecek sosyal denge tazminatı tutarını belirlemek üzere ilgili mahalli idarede en çok üyeye sahip sendikanın genel başkanı veya sendika yönetim kurulu tarafından yetkilendirilecek bir temsilcisi ile belediyelerde belediye başkanı, il özel idaresinde vali arasında, Toplu Sözleşme sürecinin tamamlanmasını izleyen üç ay içerisinde sözleşme yapılabilecektir.

375 sayılı KHK'nin Ek 15'inci maddesinde ise; sosyal denge tazminatının ödenebilecek aylık tutarının, 4688 sayılı Kanun'a göre yapılan Toplu Sözleşmede belirlenen tavan tutarı geçmemek üzere ilgili belediye ve il özel idaresi ile ilgili belediye ve il özel idaresinde en çok üyeye sahip kamu görevlileri sendikası arasında yapılabilecek sözleşmeyle belirleneceği belirtilmiştir.

4688 sayılı Kanun uyarınca imzalanan Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2022 ve 2023 Yıllarını Kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşme'nin Yerel Yönetim Hizmet Koluna İlişkin Mali ve Sosyal Haklar bölümünün "Sosyal denge tazminatı" başlıklı 1'inci maddesinin birinci fıkrasında ise, ödenebilecek sosyal denge tazminatı aylık tavan tutarının en yüksek Devlet memur aylığının (ek göstergeler dâhil) %120' si olduğu; sosyal denge tazminatının verilmesi yönünde yapılabilecek sözleşmelerde, tavan tutarı aşmamak kaydıyla ödenebilecek tazminatın aylık tutarı, görev yapılan birim ve iş hacmi, görevin önem ve güçlüğü, görev yerinin özelliği, çalışma süresi, kadro veya görev unvanı ile derecesi gibi kriterlere göre farklı olarak belirlenebileceği ifade edilmiştir.

Mezkûr yasal düzenlemelerden de görüleceği üzere, sosyal denge sözleşmesinde sadece görev yapılan birim ve iş hacmi, görevin önem ve güçlüğü, görev yerinin özelliği, çalışma süresi, kadro veya görev unvanı ile derecesi gibi kriterlere göre tavan tutarı aşmamak kaydıyla

ödenebilecek tazminatın aylık tutarı düzenlenebilecektir. Sosyal denge sözleşmelerine, sözleşmenin adı farklı dahi olsa, farklı ödemelere ve hususlara ilişkin hükümlerin konulması mevzuatına açıkça aykırı olacaktır.

Yapılan incelemede, İdare ile yetkili sendika arasında akdedilen sosyal denge sözleşmesinde teşvik primi, çalışanların eğitimi, giyim, gıda ve kömür yardımı, eğitim yardımı, emekliliğe özendirme yardımı, ölüm yardımı gibi sosyal denge sözleşmelerinde yer almaması gereken ve bu yönüyle yasal dayanaktan yoksun hükümlerin olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, sosyal denge tazminatına ilişkin sözleşmelere konusu dışında hüküm konulmaması gerekmektedir.

Yukarda belirtilen denetim tespiti ile ilgili olarak İdare, Sendika ile Belediye arasında ilk Sosyal Denge Tazminatı Sözleşmesinin 05.06.2011 tarihinde imzalandığını, daha sonraki dönemlerde de bu sözleşmenin uzatıldığını ilk yapılan sözleşmede yer alan hükümlerin değiştirilmediğini belirterek yapılan işlemin doğru olduğunu söylese de, bilindiği üzere sosyal denge tazminatının kapsamı 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun 32'nci maddesine göre; 375 sayılı KHK'nın Ek 15'inci maddesi hükümleri çerçevesinde sosyal denge tazminatı ödenmesine ilişkindir.

Dolayısıyla Belediye çalışanlarına 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümleri dışında menfaat sağlanamayacağından, Belediye ile Sendika arasında imzalanan Sosyal Denge Sözleşmesi kapsamına tazminat dışında hüküm konulması mümkün değildir.

Sonuç olarak, sosyal denge tazminatına ilişkin sözleşmelere konusu dışında hüküm konulmaması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 6: Tasarruf Tedbirleri Kapsamında Azaltılması Gereken Kiralık Araç Sayısının Azaltılmaması

İdarenin, kamuda tasarruf tedbirleri kapsamında, 2023 yılı sonuna kadar azaltılması gereken hizmet alımı suretiyle edindiği taşıt sayısını azaltmadığı görülmüştür.

30.06.2021 tarihli ve 31527 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Tasarruf Tedbirleri konulu 2021/14 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi'nde; kamu kurum ve kuruluşlarının, hizmet alımı suretiyle edindikleri toplam taşıt sayısının kademeli olarak azaltılmasına yönelik gerekli tedbirleri alacakları, bu kapsamda 2020 yılındaki taşıt sayısını

2021 yılından başlamak üzere 2023 yılı sonuna kadar kümülatif olarak en az yüzde 20 oranında azaltacakları belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, hizmet alımı suretiyle edinilen taşıt sayısının 2020 yılında 91 adet olduğu, 2023 yılı sonunda bu sayının 119 adete yükseldiği; buna göre tasarruf tedbirleri kapsamında azaltılması gereken kiralık taşıt sayısının artış gösterdiği görülmüştür.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, İdare tarafından, 2021/14 sayılı Genelge çerçevesinde araç sayısının azaltılmasının planlandığı fakat hizmet ve yatırımların pandemi, deprem ve jeopolitik riskler gereği çeşitlendirilmesi ihtiyacı doğduğundan araç kiralamalarında artışa gidildiği, takip edecek işlemlerin ilgili Genelge ve Taşıt Kanunu'nda belirtilen hükümler çerçevesinde gerçekleştirileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak, hizmet alımı suretiyle edinilen taşıt sayısının kamu tasarruf tedbirleri kapsamında azaltılması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 7: İmar Programlarının Hazırlanmaması

İdarenin, yürürlüğe giren imar planlarına ilişkin imar programlarını hazırlamadığı, bu durumun Belediye açısından mali belirsizliğe, hak sahipleri açısından ise mülkiyet hakkının kısıtlanmasına neden olduğu anlaşılmıştır.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 10'uncu maddesinde; belediyelerin; imar planlarının yürürlüğe girmesinden en geç üç ay içinde, bu planı tatbik etme üzere 5 yıllık imar programlarını hazırlayacağı ve bu program içinde bulunan kamu kuruluşlarına tahsis edilen alanların, ilgili kamu kuruluşlarına bildirileceği; imar programları sınırları içinde kalan alanlardaki kamu hizmet tesislerine tahsis edilmiş olan yerlerin bu program süresi içinde gerekli ödenek bütçelerine konulmak suretiyle ilgili kamu kuruluşları tarafından kamulaştırılacağı belirtilmiştir.

İmar programlarının hazırlanmaması durumu, imar planları ile kamu hizmetine ayrılan taşınmazların kamulaştırılması yerine kamulaştırmasız el atma yöntemi ile kullanılmasına yol açmakta, mülkiyet hakkı kısıtlanan hak sahiplerinin Belediye'ye hukuki süreç başlatması ile neticelenmektedir.

İdarelerin yapacakları kamulaştırma işlemleri, ödeneğinin saklı tutulması ve nakit planlaması çerçevesinde yapılırken, kamulaştırmasız el atma davaları sonucu yargı mercilerince hükmedilen tescil bedelleri, ödenek ve nakit planlaması yapılmaksızın

gerçekleşmektedir. Diğer taraftan yargılama süreçleri insan kaynağı ve zaman kaynağı kullanımını ile tescil bedeli ve ecrimisil ödemeleri haricinde faiz yükü ve yargılama giderlerine sebep olmaktadır.

Yapılan incelemede, Belediye sınırlarına ilişkin yürürlükte olan imar planlarına ilişkin üç ay içerisinde hazırlanması gereken imar programlarının hazırlanmadığı; İdarenin bu durum ile ilişkili kamulaştırmasız el atma davalarına muhatap olduğu ve banka hesabına haciz uygulandığı görülmüştür.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, İdare tarafından, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında hazırlanan stratejik plan ve performans programlarının, imar programı niteliğinde olduğu ifade edilmiştir.

Ancak Bulguda belirtilen imar programları, 3194 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinde yer alan programlardır. Bu programlarla, imar planlarında kamu idarelerine ayrılan yerlerin kamulaştırılmasının belirli bir takvime bağlanması sağlanmakta olup, birden çok kurumu ilgilendiren bir programlama niteliği taşımakta ve imar planları ile tasarrufu kısıtlanan mülk sahiplerine hukuki güvence sağlanması amaçlanmaktadır. Dolayısı ile bu programların, 5018 sayılı Kanun kapsamında İdare için düzenlenen programlarla karşılanması mümkün olmadığı gibi, bu programların kanuni dayanakları ve hukuki nitelikleri farklıdır.

Sonuç olarak, İdare açısından mali öngörülebilirliğin sağlanması, hak sahiplerine ilişkin olarak ise mülkiyet hakkına tecavüzlerin önlenmesi bakımından imar programlarının hazırlanarak yürürlüğe konulması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 8: İndirilecek Katma Değer Vergisine Tabi Olan Bazı Mal ve Hizmetlere İlişkin Gerekli Kayıtların Yapılmaması

İdare tarafından gerçekleştirilen hizmet üretimi için yapılan harcamalarda KDV indirim hakkı olmasına rağmen 191-İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabının kullanılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 191-İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabının niteliğini açıklayan 153'üncü maddesinin birinci fıkrasında bu hesabın, mal ve hizmetin satın alınması sırasında satıcılara ödenen veya borçlanılan ve kurum açısından indirim hakkı doğuran katma değer vergisinin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir. Aynı maddenin ikinci fıkrasında mahalli idarelerin, bir bedel karşılığı satmak üzere ürettikleri mal

veya hizmetin üretim girdisi olarak satın aldıkları mal veya hizmetlere ilişkin olarak ödemiş oldukları Katma Değer Vergisini indirim konusu yapacağı; bunun dışında kurumun satışa konu olmayan kamu hizmeti üretiminde nihai tüketici olarak kullanmak veya tüketmek üzere satın alınmış mal veya hizmet için ödenen Katma Değer Vergisinin indirim konusu yapılmayacağı ve bu tutarların ilgili gider hesabı veya varlık hesabına yapılacak muhasebe kaydında maliyet bedeline ilave edileceği ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede; İdare tarafından yıl içerisinde yüzme havuzu ve kreş tesislerinde bir bedel karşılığı satılmak üzere üretilen mal veya hizmetlerin üretim girdisi olarak satın alınan mal veya hizmetlere ilişkin KDV'nin İndirilecek Katma Değer Hesabına kaydedilmediği ve dolayısıyla indirim konusu yapılmadığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, İdare tarafından, 2024 yılı itibariyle ticari faaliyetlere ilişkin ödenen KDV'nin ilgili hesaba kaydedileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, Bulgu konusu işlemlere 2024 yılı itibariyle başlandığından, 191-İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı mali tablolarda olması gerekenden düşük yer almış, beyan edilen KDV ise olması gerekenden yüksek gerçekleşmiştir.

BULGU 9: Vergi Borçlarının Zamanında Ödenmemesi

İdarenin, ödeme önceliğine sahip vergi borçlarını vadesinde ödemediği görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 34'üncü maddesinde; Kamu idarelerinin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması halinde giderler, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenir. Ancak, sırasıyla kanunları gereğince diğer kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç, prim, fon kesintisi, pay ve benzeri tutarlara, tarifeye bağlı ödemelere, ilama bağlı borçlara, ödenmemesi halinde gecikme cezası veya faiz gibi ek yük getirecek borçlara ve ödenmesi talep edilen emanet hesaplarındaki tutarlara öncelik verilir." hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 51'inci maddesinde; amme alacağının ödeme süresi içinde ödenmeyen kısmına vadenin bitim tarihinden itibaren her ay için gecikme zammı uygulanacağı belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden İdarenin, nakit yetersizliği durumunda vergi borçlarına öncelik vermek zorunda olduğu anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede, İdarenin 2023 yılı sonu itibarıyla vadesi geçmiş 15.672.556,69 TL vergi borcu bulunduğu tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, İdare tarafından, Gelir İdaresi Başkanlığı ile yapılan protokol gereği vergi borçlarına karşılık arsa mahsubu işlemlerinin devam etmekte olduğu, bu nedenle vergi borçlarının ödenmediği ifade edilmiştir.

Ancak devam etmekte olan idari işlemler kesinleşmiş vergi borçlarının vadesini durdurmamaktadır.

Sonuç olarak, İdarenin vergi borçlarını vadesinde ödemesi ve bu ödemelere öncelik vermesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 10: Park Alanı Olarak Bütün Vatandaşların Kullanımına Açık Olması Gereken Taşınmazların Otopark İşletmesi Olarak Kullanılması

İmar planlarında park alanı olarak ayrılan ve tüm vatandaşların kullanımına açık olması gereken yerlerin, ecrimisil karşılığında amacı dışında kullanıldığı görülmüştür.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun "Kamuya ait gayrimenkuller" başlıklı 11'inci maddesinde, imar planlarında; meydan, yol, su yolu, park, yeşil saha, otopark, toplu taşıma istasyonu ve terminal gibi umumi hizmetlere ayrılmış yerlere rastlayan Hazine ve özel idareye ait arazi ve arsaların belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediyeye bedelsiz terk edileceği ve tapu kaydının terkin edileceği, bu suretle mal edilen arazi ve arsaların belediye tarafından satılmayacağı, başka bir maksat için kullanılmayacağı, bu hususta tapu kütüğünün beyanlar hanesine gerekli şerhin konulacağı ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede, İdarenin tasarrufuna bırakılan park niteliğindeki 28 taşınmazda, İmar Kanunu'na aykırı şekilde muhtelif firmalarca otopark işletildiği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, İdare tarafından, yeniden ihale kararı alınamayan yerlerde ecrimisil uygulanmakta olduğu, söz konusu yerler için ihale sürecinin başlatılacağı ve vatandaşların kullanımını kısıtlayıcı bir durumun söz konusu olmadığı ifade edilmiştir.

Ancak Bulgu konusu husus, ilgili taşınmazın ecrimisil yerine ihale yöntemi ile kullanılması olmayıp, amacı dışı kullanılmasının sonlandırılması gerektiğine ilişkindir.

Sonuç olarak, toplumun yararlanması için ayrılan park alanlarındaki otopark

kullanımları imar mevzuatına aykırılık teşkil etmektedir. Bu nedenle, İdare tarafından bu kullanımların sonlandırılıp, tahliyelerin gerçekleştirilmesi ve park alanlarının işlevine uygun olarak tamamen kamunun kullanımına ayrılması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 11: Kiraya Verilen Duran Varlıkların Kayıtlı Değerlerinin Eksik Muhasebeleştirilmesi ve Kira Gelirlerinin Nazım Hesaplarda İzlenmemesi

İdare tarafından kiraya verilen taşınmazların, kayıtlı değerleriyle 990-Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabında izlenmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 475'inci maddesinde, 990-Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabının, kurumun, bilançolarında kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiş, hesabın işleyişine ilişkin 476'ncı maddesinde ise; kiraya verilen duran varlıkların, kayıtlı değerleri üzerinden 990-Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabına borç, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği, kiraya verilen duran varlıklardan kira süresi sona erenlerin ise kayıtlı değerleri üzerinden 990-Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabına alacak, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına borç kaydedileceği belirtilmiştir.

Buna göre, İdare tarafından kiraya verilen taşınmazların kayıtlı tutarlarının, 990-Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı ve 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, İdarenin kiraladığı taşınmazlardan söz konusu kiralanan taşınmazların kayıtlı değerlerini 990-Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı ile 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabında eksik izlediği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, İdare tarafından, gerekli muhasebe işlemlerinin gerçekleştirileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak, yukarıda belirtilen hatalı/eksik muhasebe işlemi nedeniyle; İdarenin 2023 yılsonu bilançosu dip notunda 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı 262.905.548,67 TL, 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı 262.905.548,67 TL eksik tutarlarla yer almıştır.

BULGU 12: Bazı Kamu Kurumlarına ve Sivil Toplum Kuruluşlarına Yapılan Geçici Süreli Taşit Tahsislerinde Mevzuata Aykırılıklar Bulunması

Bazı kamu kurumu ve sivil toplum kuruluşlarına yapılan taşit tahsislerinde akaryakıt

---

giderlerinin Belediye tarafından karşılandığı ve tahsis sürelerinde mevzuatta yer alan düzenlemelere uyulmadığı görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Diğer Kuruluşlarla İlişkiler" başlıklı 75' inci maddesinin ilgili kısmında;

"Belediye, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda;

b) Mahallî idareler ile merkezî idareye ait aslî görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla gerekli aynî ihtiyaçları karşılayabilir, geçici olarak araç ve personel temin edebilir."

Hükmü amirdir.

"Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği (Sıra No: 32) Taşınırların Geçici Tahsisi", Taşınır Mal Yönetmeliğinin 31'inci maddesinin 4/5/2010 tarih ve 2010/504 sayılı Kararla değişik beşinci fıkrası hükmüne dayanılarak, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin sahip oldukları taşınırların diğer kamu idarelerine geçici olarak tahsisine ilişkin esas ve usullerin belirlenmesi amacıyla hazırlanmıştır.

Söz konusu Genel Tebliğin "Geçici Tahsis Yetkisi ve Tahsis Şartları" başlıklı 3'üncü maddesinde;

"... (2) Taşınırların idareler arasında tahsisinde aşağıdaki şartlar aranacaktır:

a) Tahsis, idarenin geçici olarak ortaya çıkan ihtiyaçları için ve sadece ihtiyaç süresiyle sınırlı olarak yapılacaktır.

Bununla birlikte,

1) Dozer, vinç, grayder, kepçe, asfaltlama ve betonlama makineleri, kaya kamyonları, yükleyiciler, transpalet, beko-loder, traktör, çöp kamyonu, arazöz ve itfaiye aracı gibi iş makineleri, sondaj makineleri ve bunların ekipmanları altı ay süre ile,

2) Yukarıda sayılanlar dışında kalan diğer dayanıklı taşınırlar ise ihtiyaç süresi aşılmamak koşuluyla üç ay süre ile,

Geçici tahsis yapılabilir.

Bu süreler, zorunlu hallerde aynı sürelerle sınırlı ve bir kereye mahsus olmak üzere uzatılabilir.

c) Tahsis edilen taşınırın tahsis süresindeki zorunlu bakım, onarım ve işletme masrafları ile kullanım için gerekli toner, kartuş, kâğıt, akaryakıt, yağ vb. diğer zorunlu giderleri, tahsis yapılan idarece karşılanacaktır.

d) Tahsis edilen taşınırlar için tutanak düzenlenmesi zorunludur. Ancak, taşıt ve iş makineleri için idareler arasında protokol düzenlenecektir. Düzenlenen tutanak veya protokolde;

1) Tahsis edilen taşınırın cinsi, adedi ve tahsis amacı ile tahsis süresine,

2) Taşınırın tahsis süresindeki zorunlu bakım, onarım ve işletme masrafları ile kullanılacak tüketim madde ve malzemelerin, tahsis edilen idarece karşılanacağına,

3) Taşınırın tesliminden itibaren kullanımı süresince idareye veya diğer kamu idarelerine ya da özel kişilere verilecek zararların tazminine ilişkin sorumluluğun, tahsis edilen idareye ait olduğuna,

4) İdarelerce gerekli görülecek diğer hususlara yer verilir.”

Denilmektedir.

Belediye Meclisinin 07.10.2022 tarih ve 105 sayılı kararı ile; Belediyece kiralanan 1 adet binek araç İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne, 1 adet binek araç İlçe Sağlık Müdürlüğüne, 1 adet binek araç İlçe Gençlik ve Spor Müdürlüğüne, 3 adet binek araç ve 2 şoför ile 2 adet 27 kişilik şoförlü servis otobüsü Bakırköy Adliyesine, 1 adet minibüs ile 2 adet 27 kişilik şoförlü servis aracı Bağcılar Mahmutbey Adliyesine ve 13 adet araç İlçe Emniyet Müdürlüğüne tahsis edilmiştir. Tahsis edilen araçlardan İlçe Sağlık Müdürlüğüne ve İlçe Emniyet Müdürlüğüne verilen birer adet binek araç dışındaki tüm araçların akaryakıt giderlerinin Belediye tarafından karşılandığı ve tahsis edilen araçlar için protokol düzenlenmediği tespit edilmiştir.

Kamu kaynaklarının etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun kullanımının sağlanması bakımından, başka idarelere yapılan geçici süreli taşıt tahsislerinde mevzuata uygun hareket edilmesi gerekmektedir.

Yukarda belirtilen denetim tespiti ile ilgili olarak İdare, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 75'inci maddesine göre belediyelerim, mahallî idareler ile merkezî idareye ait aslî görev ve hizmetlerin

yerine getirilmesi amacıyla gerekli aynî ihtiyaçlarını karşılanabileceğini, geçici olarak araç ve personel temin edilebileceğini belirterek, ilgili kurumların araç taleplerinin bu kapsamda değerlendirildiğini belirtmiştir.

Ancak Bulgu konusu, merkezi idarelerin asli görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere araç tahsis edilebilip edilemeyeceği olmayıp; tahsislerde yukarıda yer verilen Tebliğ hükümlerine uyulmadığına ilişkindir.

Sonuç olarak İdarenin, diğer kamu ve kurumlarına araç tahsisi işlemlerinde, anılan Tebliğ hükümlerine uygun hareket etmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 13: Gecekondu Fonu İçin Ayrı Bir Banka Hesabı Açılmaması Dolayısıyla İlgili Tutarların Amacı Dışında Kullanılması

Gecekondu Fonu kapsamında gelen paraların ayrı bir banka hesabında izlenmediği ve dolayısıyla ilgili tutarların İdarenin genel giderleri için kullanıldığı görülmüştür.

775 sayılı Gecekondu Kanunu'nun 12'nci maddesinde, yine bu maddede sayılan gecekondu fonu gelirlerinin takibi için bir banka hesabı açılacağı belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, gecekondu fonu gelirleri ve giderlerinin takibi için bu fona özel bir banka hesabı açılmadığı ve fon gelirlerinin İdarenin diğer cari hesaplarında takip edildiği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, İdare tarafından, gecekondu fonu için ayrı bir hesap açılmamış olsa da fon gelirlerinin 775 sayılı Kanun'a uygun şekilde kullanıldığı ifade edilmiştir.

Ancak, İdare tarafından fon hesabı oluşturulmadığından ilgili gelirler havuz hesabında toplanmakta ve İdarenin diğer giderleri için de kullanılmaktadır.

Sonuç olarak, gecekondu fonu gelirlerinin ve 775 sayılı Kanun'da belirtilen harcamaların takibi için, söz konusu fona özel bir banka hesabının açılması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 14: Otopark Bedeli Olarak Alınan Tutarların Otopark Yönetmeliğine Aykırı Olarak Kullanılması

Belediyenin imar işlemlerinden elde ettiği otopark bedellerini ayrı bir banka hesabında tutmadığı ve tahsis amacına aykırı olarak genel giderlerinde kullandığı tespit edilmiştir.

İmar Kanunu'nun 37'nci ve 44'üncü maddelerine dayanılarak yürürlüğe konulan ve kentlerde parklanma ve trafik sorunlarının çözümü için gerekli otopark planlamasını ve uygulama için fon oluşturulmasını amaçlayan Otopark Yönetmeliği'nin:

- 12'nci maddesinde; otopark bedellerinin kamu bankalarından herhangi birinde açılacak otopark hesabına yatırılacağı,

- 13'üncü maddesinde; otopark hesabında toplanan meblağın, belediyelerin kendi kaynaklarından ayıracağı tahsisatla birlikte, tasdikli plan ve beş yıllık imar programına göre hazırlanan kamulaştırma projesi karşılığında bölge ve genel otopark tesisi için gerekli arsa alımları ile bölge ve genel otoparkların inşasında kullanılacağı, otopark hesabında toplanan meblağın bölge ve genel otopark tesisi dışında başka bir amaçla kullanılmayacağı ifade edilmiştir.

Buna göre, imar uygulamalarından elde edilen otopark gelirlerinin ayrı bir otopark hesabında toplanacağı, bu kaynağın bölge ve genel otopark tesisi amacı dışında kullanılmayacağı anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede, İdareye ait ayrı bir otopark hesabı oluşturulmadığı ve tahsil edilen otopark bedellerinin Belediyenin genel kullanım için açılmış hesaplarında toplandığı ve otopark tesisi dışında genel faaliyetler için kullanıldığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, İdare tarafından, otopark bedelleri için ayrı bir hesap açılmamış olsa da bu gelirlerin 3194 sayılı İmar Kanunu'na uygun şekilde kullanıldığı ifade edilmiştir.

Ancak, İdare tarafından otopark hesabı oluşturulmadığından ilgili gelirler havuz hesabında toplanmakta ve İdarenin diğer giderleri için de kullanılmaktadır.

Sonuç olarak, imar uygulamalarından elde edilen otopark bedellerinin bu amaç için açılmış ayrı bir hesapta tutulması ve amacı dışında kullanılmaması gerekmektedir.

BULGU 15: Bütçe Emaneti Ödemelerinde Mevzuatta Belirtilen Sıraya Uyulmaması

Bütçe emanetleri hesabından yapılan ödemelerin, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre yapılmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun 34'üncü maddesinin ikinci fıkrasında; kamu idarelerinin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması halinde giderlerin, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödeneceği belirtilmiştir.

Aynı Kanun'un "Muhasebe hizmeti ve muhasebe yetkilisinin yetki ve sorumlulukları" başlıklı 61'inci maddesinde, muhasebe yetkililerinin 34'üncü maddenin ikinci fıkrasındaki ödemeye ilişkin hükümlerden sorumlu olduğu belirtilmiştir.

Diğer taraftan, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 248 ve 249'uncu maddelerinde; mali yıl içerisinde veya sonunda ödeme emri belgesine bağlandığı halde, nakit yetersizliği veya diğer sebeplerle ilgililerine ödenemeyen tutarların 320-Bütçe Emanetleri Hesabında izleneceği ve bu hesapta yer alan tutarların hak sahiplerine muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödeneceği ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede, 320-Bütçe Emanetleri Hesabında izlenen tutarlardan yapılan ödemelerin bazılarının, yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine aykırı olarak, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre yapılmadığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, İdare tarafından, ihale mevzuatında ve satın almalarda yapılan sözleşmelerde ödeme vadesi ön görüldüğü, Bulguda belirtilen sırayla ödeme yapıldığı takdirde ödeme vadelerine uyulamayacağı, bunun sonucunda da gecikme cezası, faizi, tazminatı vb. gibi ek yükümlülüklerin söz konusu olacağı değerlendirildiğinden söz konusu Bulgu gereklerinin yerine getirilemediği ifade edilmiştir.

Ancak Bulguya konu edilmiş ödemeler 320-Bütçe Emanetleri Hesabına kaydedilmiş tutarlara ilişkin olup, bu hesaba kaydedilen tutarların tamamı vadesi ve ödeme şartları oluşmuş emanetlerdir. Dolayısıyla İdarenin vade dolayısıyla ödeme sıralamasının sağlanamadığı gerekçesi, Bulgu konusu için geçerli olmamaktadır.

Sonuç olarak, 320-Bütçe Emanetleri Hesabında izlenen tutarların muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 16: Bütçe İçi İşletmeye Sermaye Aktarımlarında Meclis Kararı Alınmaması

İdarenin, bütçe içi işletmeye yapmış olduğu sermaye aktarımlarını Meclis Kararı olmadan gerçekleştirdiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe İçi İşletme Yönetmeliği'nin 8'inci maddesinde; işletme adına ayrılan ödeneklerin, fonksiyonel sınıflandırılmada ekonomik işler ve hizmetler kodunda gösterileceği, işletmenin iktisadi ticari işlerine ilişkin giderler dışında kalan personel giderleri, sosyal güvenlik kurumuna devlet primi giderleri, mal ve hizmet alımı giderleri, sermaye giderleri ile transferlerinin mahalli idare bütçesinden yapılacağı, işletme ödeneğinin iktisadi ve ticari işler için nakit sermaye olarak kullanılacak kısmının ise ekonomik sınıflandırmada borç verme kodunda gösterileceği, bu ödeneğin işletme adına açılmış bir özel hesaba aktarılmak suretiyle kullanılacağı, işletme ödeneğinden kullanılmayan kısmının yıl sonunda iptal edileceği, işletme faaliyetlerinden sağlanan gelir fazlası veya kârın mahalli idare bütçesine gelir kaydedileceği ifade edilmiştir.

Anılan Yönetmelik'in 9'uncu maddesinde ise; işletme faaliyetlerinin muhasebe işlemlerinin Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mahalli idarenin muhasebe biriminde tutulacağı, işletmenin kurumlar vergisine tabi faaliyetlerinin, hesap planı bakımından, sadece bütçe işlemlerinin muhasebeleştirilmesi ve raporlanmasına ilişkin olarak Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine tabi olduğu, işletmenin ticari mal ve hizmet alım satımlarına ilişkin (Kurumlar Vergisine tabi) faaliyetleri için, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 175'inci ve mükerrer 257'nci maddeleri hükümleri uyarınca belirlenen muhasebe standartları, tek düzen hesap planı ve mali tabloların çıkarılmasına ilişkin usul ve esaslar çerçevesinde defter tutacağı, mahalli idare bütçesi içinde yapılan personel ve diğer yönetim ve donatım giderlerinin kurum kazancının tespitinde ve kurumlar vergisi beyannamesinin düzenlenmesinde ayrıca dikkate alınacağı belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden, belediyelerin kuracakları bütçe içi işletmelerine nakit sermaye olarak koyacakları tutarları ekonomik sınıflandırmada borç verme kodunda göstererek muhasebeleştirecekleri ve bu sermayeyi bütçe içi işletme adına açılmış özel bir hesaba aktaracakları anlaşılmaktadır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 18'inci maddesinde, bütçe içi işletme ile 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na tâbi ortaklıklar kurulmasına veya bu ortaklıklardan ayrılmaya, sermaye artışına ve gayrimenkul yatırım ortaklığı kurulmasına karar vermek, belediye meclislerinin görev ve yetkileri arasında sayılmıştır.

Buna göre, İdarenin kurmuş olduğu bütçe içi işletmeye yapacağı sermaye aktarımlarını Belediye Meclisi kararı ile yapabileceği anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede, 2023 yılı içerisinde İdare tarafından bütçe içi işletmeye Meclis Kararı alınmadan 5.250.000,00 TL sermaye aktarıldığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, İdare tarafından, söz konusu işlemlerin, ortaklık yapısı veya sermaye artışı ile ilgili olmadığı, dolayısıyla bu kaynak aktarımlarının Meclisin görev ve yetkileri arasında sayılmadığı, bu nedenle harcama yetkilisi tarafından faaliyet gideri olarak ödendiği ifade edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe İçi İşletme Yönetmeliği'nin 8'inci maddesinde işletme ödeneğinin iktisadi ve ticari işler için nakit sermaye olarak kullanılacak kısmının, ekonomik sınıflandırmada borç verme kodunda gösterileceği ve bu ödeneğin işletme adına açılmış bir özel hesaba aktarılmak suretiyle kullanılacağı ifade edilmiştir. Dolayısı ile belediyelerin bütçe içi işletmelerinin hesabına aktaracağı nakdi tutarlar sermaye aktarımı olup, bu işlemlerin 5393 sayılı Kanun'un 18'inci maddesi kapsamında meclis kararı ile gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak, İdarenin bütçe içi işletmeye yapacağı sermaye aktarımlarında Meclis kararı alması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 17: Mevzuatta Harç Konusu Yapılan Hizmetler İçin Ayrıca Ücret Talep Edilmesi

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nda harç konusu yapılan hizmetler için İdare tarafından iş yeri açma ücreti ve plan proje tasdik ücreti tahsil edildiği görülmüştür.

2464 sayılı Kanun'un 97'nci maddesinde, bu Kanun'da harç veya katılma payı konusu yapılmayan ve ilgililerin isteğine bağlı olarak ifa edilecek her türlü hizmet için belediye meclislerince düzenlenecek tarifelere göre ücret alınabileceği belirtilmiştir.

2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Çeşitli Harçlarla İlgili Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik'in 18'inci maddesinde ise; Yönetmelik'te sayılan harç konusu hizmetlerden dolayı mükelleflerden, her ne ad altında olursa olsun başkaca bir karşılık istenemeyeceği belirtilmiştir.

Anılan Kanun ve Yönetmelik hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; Kanun'da belirtilen ve harç konusu yapılan işlerde belediye tarafından verilen hizmetin karşılığında ilgililerden harç tahsilatı yapılacağı, söz konusu hizmetler veya bu hizmetlerin unsurlarından

olan bazı kısımlar için her ne ad altında olursa olsun ayrıca ücret istenemeyeceği anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede, 2464 sayılı Kanun'un 80 ve 81'inci maddelerinde "Plan ve Proje Tasdik Harcı" ve "İşyeri Açma İzni Harcı" olarak düzenlenmiş harçlar için Belediye Meclisince ücret tarifesi belirlendiği; "Proje Tasdik Ücreti" ve "İş Yeri Açma Ücreti" olarak bedel alındığı ve söz konusu ücretlerin zorunlu tutulduğu tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, İdare tarafından, harç ve katılma payı konusu olmayan hizmetler için zorunlu olmamak ve ilgililerin talebi doğrultusunda ifa edilmek şartıyla ücret talep edilebildiği, bu nedenle ihdas edilen ücretlerin herhangi bir gelir kaybı veya gider artışına sebep olmadığı, ayrıca ilgili mevzuatta düzenlenen harç miktarları çok düşük kaldığından ilave düzenlemeler yapılmasının idari işleyişin devamlılığı açısından önem arz ettiği ifade edilmiştir.

Ancak, mevzuatta düzenlenen harç miktarlarının düşük olduğundan bahisle, harç konusu hizmetlerden ayrıca ücret talep edilmesi yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri çerçevesinde mümkün olmayacaktır.

Sonuç olarak, İdare tarafından 2464 sayılı Kanun'da harç alınması ön görülen hizmetler için ayrıca ücret alınmaması gerekmektedir.

BULGU 18: Hakedişlerden Kesilen Asgari Ücret Destek Tutarlarının İlgili Kurumlara Gönderilmemesi

2018 yılı ve öncesine ait asgari ücret destek prim tutarlarının emanet hesaplarında tutulmaya devam edildiği ve genel bütçeye aktarılmadığı görülmüştür.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Geçici 68'inci maddesinde; aynı Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki 2016 yılında bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının, 2016 yılı Ocak ile Aralık ayları için belirlenen günlük tutar ile çarpımı sonucu bulunacak tutarın, bu işverenlerin Kuruma ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edileceği ve bu tutarın Hazine tarafından karşılanacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı maddenin sekizinci fıkrasında; 4734 sayılı Kanun'a tabi idareler tarafından ihale dokümanında personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanılmasının öngörüldüğü personel çalıştırılmasına dayalı

---

hizmet alımları için birinci fıkra uyarınca Hazine tarafından karşılanacak tutarların bu idarelerce işverenlerin hakedişinden kesileceği belirtilmiştir.

Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı tarafından yayımlanan 10.02.2016 tarih ve 2016/4 sayılı Genelge'de; 5510 sayılı Kanun'un Geçici 68'inci maddesi kapsamında destekten yararlanan idarelerin hakedişlerden kesilen veya emanete alınan tutarların, destek tutarının kesinleşmesinden sonra genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere illerde muhasebe müdürlüklerinin ilçelerde ise mal müdürlüklerinin banka hesaplarına aktarılması gerektiği belirtilmiştir.

5510 sayılı Kanun'un Geçici 71 ve Geçici 75'inci maddelerine göre işverenlere sağlanan asgari ücret destek primi uygulamasına 2017 ve 2018 yıllarında da devam edilmiştir. 2018 yılından önceki dönemlerde asgari ücret destek primi tutarları Hazine tarafından karşılanırken 2018 yılından itibaren İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılanmaya başlanılmıştır.

SGK tarafından 5510 sayılı Kanun'un Geçici 71'inci madde hükümlerine istinaden çıkarılan 27.02.2017 tarih ve 2017/9 sayılı Genelge'de, 2016/4 sayılı Genelge'nin bu Genelge'ye aykırı olmayan hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiş, hakedişten kesilen destek primlerine ilişkin özel düzenleme yapılmamıştır. Aynı Kanun'un Geçici 75'inci madde hükümlerine istinaden çıkarılan 20.06.2018 tarih ve 2018/20 sayılı Genelge'de ise, daha önceki genelgelerde asgari ücret desteğine ilişkin olarak hakedişlerden kesilen veya emanete alınan tutarların genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere illerde muhasebe, ilçelerde ise mal müdürlüğüne aktarılması gerektiğine ilişkin düzenlemeye atıf yapılmıştır.

Yapılan incelemede; önceki dönemlere ilişkin toplam 386.055,63 TL asgari ücret destek priminin genel bütçeye aktarılmayarak emanet hesaplarında bekletildiği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, İdare tarafından, ilgili tutarın hangi hesaba transfer edileceği ile ilgili defterdarlıkla görüşmelerin başlatıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, emanet hesaplarında kayıtlı asgari ücret destek prim tutarlarının genel bütçeye aktarılması gerekmektedir.

BULGU 19: Aralarında Doğal Bir Bağlantı Olmayan İşlerin Bir Arada İhale Edilmesi

2023/49348 ihale kayıt numaralı “İlçemizde Yaşayan Vatandaşlarımızla Birlikte Bu Vatandaşlarımızdan Bilhassa Dezavantajlı Gruplara Yönelik Hizmet Alımı İşi” ihalesinde, aralarında doğal bir bağlantı olmayan işlerin bir arada ihale edildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun “Temel ilkeler” başlıklı 5'inci maddesinde İdarelerin, bu Kanun'a göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu olduğu; aralarında kabul edilebilir doğal bir bağlantı olmadığı sürece mal alımı, hizmet alımı ve yapım işlerinin bir arada ihale edilemeyeceği düzenlenmiştir. Bu ilkelerin ortak ve temel gayesi, ihalelerde rekabeti engelleyecek düzenlemelerin önüne geçmek, katılımın artmasını sağlamak ve bunun sonucunda da idarelerin ihtiyaçlarını uygun şartlarla karşılamasını ve kamu kaynaklarının verimli kullanılmasını sağlamaktır.

Sözleşme bedeli 26.432.854,00 TL olan 2023/49348 kayıt numaralı ihale konusu için Teknik Şartnamesinin “Amaç” başlıklı 1'inci maddesinde “Belediyemize ait Bağcılar Belediyesi Engelliler Sarayı'nda kayıtlı ve yeni kayıt yaptıracak olan engelli vatandaşlarımızın yaşam kalitelerinin artırılması, hayata olan tutunmalarının pekiştirilmesi ve dezavantajlı durumlarının avantaja dönüştürülebilmesi maksadıyla, yıl içinde engel türlerine göre alacakları terapi ve eğitimlerin planlanıp uygulanmasının yanı sıra bu mekanlarda kullanılacak ikram malzemelerinin temin edilmesi, yıl boyu sürecek etkinliklerin planlanması ve gerçekleştirilmesi, İhtiyaç duyulacak görsel ve dijital tasarımların yapılması bu şartnamenin ana amacını teşkil eder.” ifadelerine yer verilirken diğer maddelerinde de işin ayrıntılarına ve şartlarına yer verilmiştir.

İş kapsamında engelli vatandaşlar için duyu bütünleme terapi hizmet alımı, dil ve konuşma terapi hizmet alımı, ek dersler, etüt çalışmaları ve sanatsal etkinlikler hizmet alımlarının yanında, bu hizmet alımlarında kullanılacak çeşitli eğitim ve etkinlik malzemeleri ile kırtasiye malzemelerinin alımı da gerçekleştirilmiştir. Bu hizmet ve mal alımlarının dışında, engelli vatandaşların terapi ve eğitimlerine özgülenemeyecek mal alımlarına; merkezlerde kullanılacak ikram malzemeleri ve evde temizlik hizmetlerinde kullanılacak sarf malzemelerine de ihale kapsamında yer verilmiştir.

Birbirinden bağımsız hizmet işlerinin hizmet sunucusuna, mal alımlarının mal tedarikçisine yaptırılması gerekmektedir. Bu durumun tek istisnası olarak da bu işler arasında kabul edilebilir doğal bağlantı olması halidir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, İdare tarafından, ihale konusu hizmet alımının toplamda 57 iş kaleminden oluştuğu, bu iş kalemlerinin teknik şartnamede yarı zamanlı duyu bütünleme, dil ve konuşma terapisi, ek ders ve etüt çalışması ve sanatsal etkinlikler, engelliler sarayında bir yıl boyunca eğitim amaçlı olarak eğitim esnasında kullanılacak her türlü malzeme alımı olduğu ve bir defada değil ihtiyaç olundukça satın alındıkları; Merkezde kullanılacak ikramlık malzemelerin eğitim sınıflarında ve Merkezdeki eğitim gören engelli ve engelli yakınları için kullanıldığı, evde temizlik hizmetinde kullanılan malzemelerin, yine bakıma muhtaç ve engelli vatandaşların ev temizliğinde kullanıldığı, gezi organizasyonlarının ise mevcut eğitim gören engelli ve ailelerinin öncelikle yararlanmaları için yapıldığı, sayılan bu bilgilerden söz konusu işlerin aralarında doğal bağlantı olan; İdarenin malı eğitim merkezlerine müracaat eden öğrencilere eğitim ve öğretim hizmeti verilebilmesi için mal ve hizmet alımına dayalı işler olduğunun anlaşılacağı, ayrıca söz konusu alımın 2018 yılından itibaren aynı usulde yapıldığı ancak hiçbir teftişte eleştiri konusu yapılmadığı ifade edilmiştir.

Ancak, 4734 sayılı Kanun'da yer alan, işler arasında doğal bağlantı olmadıkça mal ve hizmet alımlarının bir arada ihale edilemeyeceği hükmünden anlaşılması gereken; mal alımının da hizmet alımının da örneğin engelli vatandaşlar için alındığı noktasında bir bağlantı olmayıp, alımların birbiri ile ilişkili olup olmadığıdır. Örneğin ikramlık malzeme alımı ile gezi organizasyonlarının iki ayrı alımın konusu yapılması, bunların yine engelli ve gazi yakını vatandaşlar için yapılmasına engel olmayacaktır.

Diğer taraftan İdare, söz konusu alım için 2018 yılından itibaren hiçbir denetimde eleştiri yapılmadığını ifade etse de aynı konunun 2022 yılı Sayıştay Denetim Raporunda Bulgu konusu yapıldığı görülmektedir.

Sonuç olarak, aralarında kabul edilebilir doğal bağlantı bulunmayan mal ve hizmet alımlarının bir arada ihale edilmemesi gerekmektedir.

BULGU 20: Belediye Şirketine Yapılan Hakediş Ödemelerinde Vergi Borcu Sorgulaması Yapılmaması

İdarenin, ortağı olduğu Şirkete personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı kapsamında yaptığı hakediş ödemelerinde vergi borcu sorgulaması yapmadığı tespit edilmiştir.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 22/A maddesinde, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa tabi kamu idareleri ile bu idarelere bağlı döner sermaye işletmelerinin yapacağı her türlü ödemelerde, ilgisinin vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belgeyi sorgulayacakları belirtilmiştir.

Belediyelerin ortağı olduğu Şirketler 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na tabi özel hukuk tüzel kişileri olup, mevzuatla getirilen istisnalar hariç belediyelerle ilişkileri, diğer özel hukuk tüzel kişilerinden farklı değildir. Bu kapsamda, ödemelerde yapılacak vergi borcu sorgulamalarında belediye şirketleri açısından istisna getirilmediğinden, belediyelerin ortağı oldukları şirketlere yapacakları hakediş ödemelerinde vergi borcu sorgulaması yapması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, İdarenin ortağı olduğu Şirketten personel çalıştırılmasına dayalı hizmet satın aldığı, ancak Şirkete yaptığı hakediş ödemelerine ilişkin vergi borcu sorgulaması yapmadığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, İdare tarafından, Belediye Şirketinden personel temininin doğrudan temin usulüne tabi olduğu, doğrudan temin alımları hakediş usulüne göre ödenmediğinden konu ile ilgili sorgulama yapılması zorunluluğu bulunmadığı, ayrıca söz konusu hakedişler maaş ödemesine karşılık geldiğinden, söz konusu sorgulamaların yapılarak ödemelerin yapılmamasının personel ücretlerinin ödenmemesi anlamına geleceği ifade edilmiştir.

Ancak doğrudan temin alımlarında vergi borcu sorgulaması yapılmayacağına ilişkin bir düzenleme bulunmamaktadır. Diğer taraftan, vergi borcu sorgulaması yapılması ile personel ücretleri arasında doğrudan bağlantı bulunmamaktadır. Belediye Şirketleri 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu kapsamında kurulmuş ticaret şirketleri olup, belediyeler ile organik bağları bulunmamakta ve faaliyetlerini belediyelerle olan ilişkileri dışında basiretli iş adamı gibi planlamaları gerekmektedir. Bulgu konusu vergi sorgulamasına ilişkin olarak belediye şirketlerinin, belediyelere karşı yüklemeye girişen diğer şirketlerden farkı bulunmamaktadır. İdarenin, diğer şirketlerin personel ödemelerini gözetmeksizin vergi sorgulaması yapmasına karşın, kendi iştirakini müstesna tutması eşitlik ilkesi ile bağdaşmamaktadır. Diğer taraftan mevzuatta, personel ödemeleri kadar hakediş tutarının vergi alacağı sorgulamasından istisna edileceğine ilişkin düzenleme bulunmamaktadır. Dolayısı ile Belediye'nin hizmet alımı kapsamında yapacağı istihdam miktarını nakit durumunu gözeterek yapması, istihdam edilen personelin mağdur edilmemesi yönünde tutumun da mevzuata uygun gerçekleşmesini

---

saęlayacaktır.

Buna gore, İdarenin ortağı olduğu Şirkete yapacağı hakediş ödemelerinde vergi borcu sorgulaması yapması gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK-1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
İndirilecek Katma Değer Vergisine Tabi Olan Bazı Mal ve Hizmetlere İlişkin Gerekli Kayıtların Yapılmaması	2022	Yerine Getirilmedi	2023 yılı Sayıştay Denetim Raporunun “Diğer Bulgular” bölümünde “İndirilecek Katma Değer Vergisine Tabi Olan Bazı Mal ve Hizmetlere İlişkin Gerekli Kayıtların Yapılmaması” başlığıyla Bulgu 8 olarak yer almaktadır.
Sosyal Denge Sözleşmesinde Sosyal Denge Tazminatı Ödenmesinin Dışında Başka Konulara İlişkin Düzenlemelerin Yer Alması	2022	Yerine Getirilmedi	2023 yılı Sayıştay Denetim Raporunun “Diğer Bulgular” bölümünde “Sosyal Denge Tazminatı Sözleşmesine Konusu Dışında Hükümler Konulması” başlığıyla Bulgu 5 olarak yer almaktadır.
İşçilerin Kanunda Belirtilen Yıllık İzinlerinin Kullanılmaması	2022	Yerine Getirilmedi	2023 yılı Sayıştay Denetim Raporunun “Diğer Bulgular” bölümünde “İşçilerin

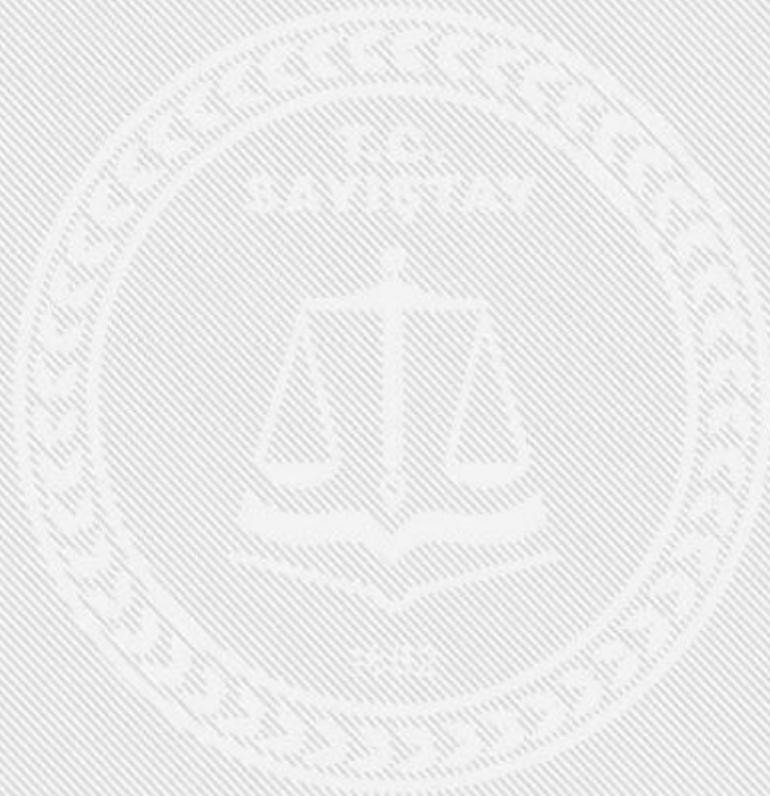
			Birikmiş Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmasına İlişkin Tedbirlerin Alınmaması” başlığıyla Bulgu 4 olarak yer almaktadır.
Mevzuatta Harç Konusu Yapılan Hizmetler İçin Ayrıca Ücret Talep Edilmesi	2022	Yerine Getirilmedi	2023 yılı Sayıştay Denetim Raporunun “Diğer Bulgular” bölümünde “Mevzuatta Harç Konusu Yapılan Hizmetler İçin Ayrıca Ücret Talep Edilmesi” başlığıyla Bulgu 17 olarak yer almaktadır.
Park Alanı Olarak Bütün Vatandaşların Kullanımına Açık Olması Gereken Taşınmazların Ecrimisil Karşılığında Otopark Olarak Kullandırılması	2022	Yerine Getirilmedi	2023 yılı Sayıştay Denetim Raporunun “Diğer Bulgular” bölümünde “Park Alanı Olarak Bütün Vatandaşların Kullanımına Açık Olması Gereken Taşınmazların Otopark İşletmesi Olarak Kullandırılması” başlığıyla Bulgu 10 olarak yer almaktadır.
Eğitim ve Kültür Merkezleri İçin Eğitim Hizmet Alımı İşinde Hatalı Uygulamaların Bulunması	2022	Yerine Getirilmedi	2023 yılı Sayıştay Denetim Raporunun “Diğer Bulgular” bölümünde

			“Aralarında Doğal Bir Bağlantı Olmayan İşlerin Bir Arada İhale Edilmesi” başlığıyla Bulgu 19 olarak yer almaktadır.
Gecekondu Fonu İçin Ayrı Bir Banka Hesabı Açılmaması	2022	Yerine Getirilmedi	2023 yılı Sayıştay Denetim Raporunun “Diğer Bulgular” bölümünde “Gecekondu Fonu İçin Ayrı Bir Banka Hesabı Açılmaması Dolayısıyla İlgili Tutarların Amacı Dışında Kullanılması” başlığıyla Bulgu 13 olarak yer almaktadır.
Belediyeye Tahsis Edilen Taşınmazların Tahsis İşlemlerine İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması	2022	Yerine Getirilmedi	2023 yılı Sayıştay Denetim Raporunun “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde “Tahsisli Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi” başlığıyla Bulgu 4 olarak yer almaktadır.
İdare Tarafından Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Tahsis Edilen Taşınmazlara İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması	2022	Yerine Getirilmedi	2023 yılı Sayıştay Denetim Raporunun “Denetim Görüşünün

			Dayanağı Bulgular” bölümünde “Tahsisli Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi” başlığıyla Bulgu 4 olarak yer almaktadır.
Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Eksik Hesaplanması	2022	Yerine Getirilmedi	2023 yılı Sayıştay Denetim Raporunun “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde “Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılmaması” başlığıyla Bulgu 2 olarak yer almaktadır.

KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR

İSTANBUL BAĞCILAR BELEDİYESİ MALİ TABLOLARI

BİLANÇO

Kurum Kodu : 46.34.07.00			İSTANBUL BAĞCILAR BELEDİYESİ			Yıl : 2023		
AKTİF HESAPLAR			PASİF HESAPLAR					
		Cari Yıl Tutar (TL)			Cari Yıl Tutar (TL)			
1	DÖNEN VARLIKLAR	1.035.520.517,32	3	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	694.974.197,65			
10	Hazır Değerler	415.776.604,88	32	Faaliyet Borçları	550.581.562,61			
102	BANKA HESABI	20.991.998,24	320	BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	550.581.562,61			
103	VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	-4.635,00	33	Emanet Yabancı Kaynaklar	97.141.935,41			
108	DİĞER HAZIR DEĞERLER HESABI	327.718.110,75	330	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	72.211.194,65			
109	BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	67.071.130,89	333	EMANETLER HESABI	24.930.740,76			
12	Faaliyet Alacakları	507.019.440,36	36	Ödenecek Diğer Yükümlülükler	46.525.641,45			
120	GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	0,00	360	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	26.166.166,50			
121	GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	403.460.583,61	361	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	712.472,66			
122	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	103.465.453,93	362	FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	5.190.908,30			
126	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	93.402,82	363	KAMU İDARELERİ PAYLARI HESABI	13.232.667,49			
13	Kurum Alacakları	12.671.990,50	368	VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI	1.223.426,50			
139	DİĞER KURUM ALACAKLARI HESABI	12.671.990,50	37	Borç ve Gider Karşılıkları	2.994,21			
14	Diğer Alacaklar	4.613.775,72	372	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	2.994,21			
140	KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	4.613.775,72	38	Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	722.063,97			
15	Stoklar	947.269,03	381	GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	722.063,97			
150	İLK MADDE VE MALZEME HESABI	947.269,03	4	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	187.206.702,79			
16	Ön Ödemeler	24.366.222,55	40	Uzun Vadeli İç Mali Borçlar	180.000.000,00			
160	İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI	15.795.649,52	400	BANKA KREDİLERİ HESABI	180.000.000,00			
162	BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	8.570.573,03	43	Diğer Borçlar	3.837.587,99			
19	Diğer Dönen Varlıklar	70.125.214,28	438	KAMUYA OLAN ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ BORÇLAR HESABI	3.837.587,99			
190	DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	70.125.214,28	47	Borç ve Gider Karşılıkları	297.563,50			
197	SAYIM NOKSANLARI HESABI	0,00	472	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	297.563,50			
2	DURAN VARLIKLAR	33.328.496.801,22	48	Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	3.071.551,30			
22	Faaliyet Alacakları	44.586.516,33	481	GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	3.071.551,30			
220	GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	10.462.600,96	5	ÖZ KAYNAKLAR	33.481.836.418,10			
222	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	34.114.241,74	50	Net Değer	8.147.388.511,21			
226	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	9.673,63	500	NET DEĞER HESABI	8.147.388.511,21			
23	Kurum Alacakları	300.000,00	57	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	27.973.844.914,61			
232	KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI	300.000,00	570	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	27.973.844.914,61			
24	Mali Duran Varlıklar	100.225.142,12	58	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları	-2.303.142.843,86			
240	MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	79.612.642,12	580	GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	-2.303.142.843,86			
241	MAL VE HİZMET ÜRETEK KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	20.612.500,00	59	Dönem Faaliyet Sonuçları	-336.254.163,86			
25	Maddi Duran Varlıklar	33.183.385.142,77	590	DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	0,00			
250	ARAZİ VE ARSALAR HESABI	27.845.540.244,71	591	DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)	-336.254.163,86			
251	YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	5.764.562.099,67						
252	BİNALAR HESABI	1.973.233.547,73						
253	TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	22.360.106,67						
254	TAŞITLAR HESABI	29.355.508,54						
255	DEMİRBAŞLAR HESABI	108.591.328,98						

257	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-2.758.854.166,82
258	YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	198.596.473,29
26	Maddi Olmayan Duran Varlıklar	0,00
260	HAKLAR HESABI	64.457.457,05
268	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-64.457.457,05
29	Diğer Duran Varlıklar	0,00
294	ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLARHESABI	16.114.958,52
299	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-16.114.958,52

AKTİF TOPLAMI 34.364.017.318,54

PASİF TOPLAMI 34.364.017.318,54

Bilanço Dipnotları :		Cari Yıl Tutar (TL)
901	BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	0,00
905	ÖDENEKLİ GİDERLER HESABI	0,00
910	TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	1.497.035.819,81
911	TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	1.497.035.819,81
914	VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	12.413.422,43
915	VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI KARŞILIĞI HESABI	12.413.422,43
920	GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	472.405.943,16
921	GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	472.405.943,16
990	Kiraya Verilen Duran Varlıklar	204.399,56
999	DİĞER NAZIM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI	204.399,56

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 46.34.07.00

Adı : İSTANBUL BAĞCILAR BELEDİYESİ

Yılı : 2023

Hesap Kodu	Kod 1	GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl	Hesap Kodu	Kod 1	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl
630		GİDERLER HESABI	2.952.813.513,64	600		GELİRLER HESABI	2.616.559.349,78
630	01	Personel Giderleri	225.227.423,37	600	01	Vergi Gelirleri	773.175.671,34
630	02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	23.559.576,00	600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	360.759.365,88
630	03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	1.637.990.381,35	600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	122.218.470,77
630	04	Faiz Giderleri		600	05	Diğer Gelirler	1.360.405.841,79
630	05	Cari Transferler	92.508.167,05	600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	0,00
630	07	Sermaye Transferleri	206.871.798,82				
630	12	Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	21.780.574,25				
630	13	Amortisman Giderleri	426.500.449,88				
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	318.375.142,92				
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	0,00				
630	30	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	0,00				

GİDERLER TOPLAMI

2.952.813.513,64

NET GELİR TOPLAMI

2.616.559.349,78

FAALİYET SONUCU (+/-)

Cari Yıl
-336.254.163,86